Dosarul nr. 21rji-990/25 Judecătoria Edineț sediul Briceni
/1-25064696-03-21rji-12082025/ Judecător: Ghenadie Comerzan

D E C I Z I E
În numele Legii

30 septembrie 2025 mun. Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Nord

În componența:
Președintele completului, judecător Ion Talpa
Judecătorii Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către **directorul interimar al Penitenciarului nr. 2 Lipcani, comisar principal de justiție Corneliu Rîmbu,** împotriva ***încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2025,*** în privința condamnatului **Gumeniuc Serghei** privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, conform art.92 Cod penal.

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

La data de 08 mai 2025, condamnatul Gumeniuc Serghei s-a adresat cu o cerere către Judecătoria Edineț, sediul Briceni, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în baza art. 92 Cod penal.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2025, a fost admisă cererea condamnatului Gumeniuc Serghei privind posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal. S-a înlocuit lui Gumeniuc Serghei*****, născut la *****, domiciliat până la condamnare în *****, termenul rămas neispășit de 03 (trei) ani 09 (nouă) luni 11 (unsprezece) zile, din pedeapsa închisorii - termenul calculat la data pronunțării încheierii, stabilită prin deciziei Curții de Apel Bălți din 21.11.2023, cu munca neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 (două sute patruzeci) ore.

Încheierea în cauză a fost contestată cu recurs de către directorul interimar al Penitenciarului nr. 2 Lipcani prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2025, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanța, prin

care să fie respins ca neîntemeiat demersul condamnatului Gumeniuc Serghei privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsa cu o pedeapsa mai blândă.

În motivarea recursului declarat, consideră că concluzia instanței de judecată precum că condamnatul Gumeniuc Serghei întrunește toate condițiile prevăzute de art.92 CP, este una neîntemeiată. Or, Gumeniuc Serghei***** anterior a fost condamnat de trei ori.

Arată că, din pedeapsa penală de 8 ani 6 luni închisoare, stabilită prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Central din 10.02.2022, iar prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 21.11.2023, condamnatul Gumeniuc Serghei la data ședinței de judecată 24.06.2025 real a executat 3 ani 9 luni 02 zile, iar cu 350 zile reduse în ordinea art. art.473[4] alin.(4), (6) CPP, termenul efectiv executat a constituit 4 ani 8 luni 17 zile.

Deci, comisia penitenciarului a ajuns la concluzie, că condamnatul Gumeniuc Serghei a realizat programul individual de executare a pedepsei penale, are un comportament pozitiv, însă anterior a fost condamnat de 3 ori.

Astfel, consideră că condamnatul Gumeniuc Serghei, în pofida faptului că la moment se caracterizează pozitiv, totuși are comportamentul nestabil, iar luând în considerație faptul, că anterior Gumeniuc Serghei de 3 ori a fost condamnat, însă nu a făcut concluzii pozitive şi a continuat comportamentul său infracțional, administrația Penitenciarului nr.2 Lipcani a ajuns la concluzie că el nu a demonstrat că a păşit ferm pe calea corijării, şi la moment este prematur de a-i fi aplicată înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu pedeapsa mai blândă.

În baza argumentelor invocate, consideră, că condamnatul Gumeniuc Serghei nu întrunește condițiile necesare pentru aplicarea art.92 CP şi eliberarea lui din penitenciar este neîntemeiată.

Procedura de înştiinţare în instanța de recurs, prevăzută la art.447 Cod de procedură penală, referitor la fixarea termenului de examinare, examinarea fără prezența părților la proces şi dreptul de a depune referință, a fost executată.

Referințe de la părțile procesului penal n-au parvenit.

Verificând motivele de fapt și temeiul de drept pentru care s-a dispus admiterea cererii condamnatului Gumeniuc Serghei privind aplicarea art.92 CP, în raport cu procedura soluționării cauzei conform art.469-471 CPP, Colegiul prin admiterea recursului, va dispune casarea totală a soluției primei instanțe, va rejudeca cauza cu adoptarea unei noi hotărâri după cum urmează.

Potrivit art.448 alin.(1) CPP, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art.449 alin.(1) pct.2) lit. b) CPP, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *admite recursul, casând hotărârea, integral, și ia una din următoarele soluții: rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri*.

În fapt, Colegiul atestă caracterul pripit și ne argumentat al constatărilor judiciare cu privire la temeiurile de înlocuire a părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, prin abordarea incorectă a prevederilor art.92 alin.(1) CP în corespundere cu care, pot beneficia de înlocuirea termenului rămas de pedeapsă cu închisoare cu o pedeapsă mai blândă, doar persoanele care pe întreaga durată a executării pedepsei au dat dovadă de comportament satisfăcător, executând efectiv conform alin.(2) aceleași norme cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru o infracțiune gravă.

Din prevederile normei citate supra reiese, că pentru a beneficia de înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în sarcina condamnatului urmează să fie reținute o serie de condiții, întrunirea cărora trebuie să fie concomitentă: să fie condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave și grave; să execute efectiv o anumită parte din termenul de pedeapsă stabilită prin actul judecătoresc – 1/3 pentru infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, sau 1/2 pentru infracțiune gravă și condamnatul, prin comportarea în timpul executării pedepsei, să dea dovadă că corectarea lui este posibilă fără executarea deplină a pedepsei sub formă de închisoare.

Raportând circumstanțele cazului la prevederile menționate, Colegiul constată neargumentarea instanței privitor la întrunirea de către condamnatul Gumeniuc Serghei a celei de-a treia condiție ce rezultă din textul art.92 alin.(1) CP.

Colegiul penal, conchide, că posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa cu închisoare stabilită lui Gumeniuc Serghei, cu una mai blândă, a fost defectuos analizată de către instanță prin prisma caracteristicii eliberate condamnatului de către instituția penitenciară în care acesta își ispășește pedeapsa, fiind stabilit că Gumeniuc Serghei a realizat programul individual de executare a pedepsei penale, are un comportament pozitiv însă anterior a fost condamnat de 3 ori.

Astfel, la soluționarea speței instanța urma să țină cont de caracterul cumulativ al pedepsei penale, stabilită lui Gumeniuc Serghei pentru comiterea de infracțiunilor incriminate acestuia, fapt ce apriori pune la îndoială conștientizarea de către el a rolului educativ a pedepsei penale, alături de comportamentul manifestat pe perioada executării ei, ce trebuie fără echivoc să demonstreze, că a stat pe calea corectării și e gata de reintegrare în societatea civilă, excluzându-se riscul recidivării. Or, pe durata executării pedepsei închisorii, doar administrația instituției penitenciare poate acorda o caracteristică reală a comportamentului manifestat de condamnat pe întreaga durată a pedepsei și nu doar la etapa în care se apropie termenul în care ar putea beneficia de înlocuirea ei.

Materialele cauzei denotă faptul, că prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul central din 10 februarie 2022, Gumeniuc Serghei a fost condamnat în baza art. 208 alin. (1), art. 42 alin. (2), (3), (4), art. 188 alin. (2) lit. b), c), d) Cod Penal, și prin prisma art. 84 alin. (1) CP fiind stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 08 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Terenul pedepsei s-a calculat din 10.02.2022, cu includerea în acest teren perioada aflării în arest preventiv de 22.09.2021 până la 10.02.2022 (f.d. 15-19).

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2022, sentința Judecătoriei Edineț, sediul central din 10.02.2022 a fost menținută fără modificări în latura pedepsei stabilită lui Gumeniuc Serghei. Termenul executării pedepsei s-a calculat din 13.04.2022, cu includerea în acest teren perioada aflării în arest preventiv de 22.09.2021 până la 13.04.2022 (f.d. 20-21).

La data de 03 aprilie 2025, condamnatul Gumeniuc Serghei s-a adresat cu o cerere către administrația Penitenciarului nr. 2 Lipcani, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în baza art. 92 Cod penal.

Ca rezultat, conform extrasului din procesul-verbal nr. 8 s-a hotărât de a refuza în înaintarea în Judecătoria Edineț, sediul Briceni demersul privind înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă închisorii cu o pedeapsă mai blândă, conform art. 92 CP, motiv fiind indicat: a realizat programul individual de executarea pedepsei penale; are un comportament pozitiv, însă anterior a fost condamnat de 3 ori", hotărârea comisiei fiind aprobată prin ordinul nr. 124 din 25.04.2025 (f.d. 13).

Ulterior, la data de 08 mai 2025, condamnatul Gumeniuc Serghei a adresat cu o cerere către Judecătoria Edineț, sediul Briceni, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în baza art. 92 Cod penal.

Pentru concluzionarea respectivelor împrejurări, instanța urma să dea o apreciere obiectivă informației prezentate de către administrația penitenciarului nr.2 Lipcani unde condamnatul își execută pedeapsa penală, ținând cont de concluzia comisiei speciale din cadrul Penitenciarului nr. 2 Lipcani, ultimul având un comportament nestabil și nu a demonstrat că a păși ferm pe calea corijării.

De asemenea, se reține că persoana condamnată, Gumeniuc Serghei, are un istoric infracțional consistent, ceea ce denotă aspecte cu privire la personalitatea condamnatului care pot fi apreciate în raport cu aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal.

Cu toate că, condamnatul a executat efectiv la situația din 25.04.2025, data ședinței Comisiei penitenciarului, a executat real din pedeapsa închisorii - 03 (trei) ani 11 (unsprezece) luni 22 (douăzeci și două) zile, începutul termenul fiind 22.09.2021 și sfârșitul termenului – 21.03.2030/05.04.2029, Colegiul penal

conchide că, argumentele reținute de instanța de fond, sunt evident abstracte care nu au un suport faptic și contravin circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei.

Astfel, cele reținute de instanța de fond, sunt evident abstracte care nu au un suport faptic și contravin constatărilor Comisiei abilitate din cadrul Penitenciarului nr. 2 Lipcani.

În această ordine de idei, instanța de fond nu a dat apreciere tuturor argumentelor invocate și s-a expus asupra acestora generalizând, însă trebuia să dea apreciere fiecărui argument în parte, urmând să i-a în considerație caracterul infracțiunilor comise de condamnat, termenul real de pedeapsă executat, care la caz nu ar fi suficient pentru stabilirea că persoana condamnată s-a corectat și este posibilă integrarea sa în societate.

Astfel, Colegiul penal consideră că în cazul condamnatului nu a fost atins scopul pedepsei penale și anume restabilirea echității sociale, precum și corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, fiind prematură înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă.

Drept urmare, soluția instanței de fond privind înlocuirea față de Gumeniuc Serghei a termenului rămas neispășit de 03 (trei) ani 09 (nouă) luni 11 (unsprezece) zile, din pedeapsa închisorii - termenul calculat la data pronunțării încheierii cu munca neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 (două sute patruzeci) ore, este neîntemeiată și neproporțională cu realizarea scopului pedepsei penale.

Astfel, argumentele instanței de fond sunt evident abstracte, deoarece instanța nu a dat apreciere tuturor materialelor prezentate spre examinare, expunându-se asupra lor în mod general, fără a efectua analiza fiecărui înscris în parte cu ulterioara coroborare a lor, neținând cont de caracterul infracțiunilor comise de condamnat, termenul real de pedeapsă executat, prezența sancțiunilor disciplinare, impactul înlocuirii pedepsei asupra victimelor, dubiu cu privire la restabilirea echității sociale, - criterii care permit de a concluziona că argumentele reținute de instanță nu ar fi suficiente pentru a stabili în mod ferm că Gumeniuc Serghei este pregătit pentru a fi integrat în societate.

Potrivit art.61 CP, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, *corectarea și resocializarea condamnatului*, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Colegiul penal relevă că circumstanțele elucidate supra justifică menținerea pedepsei inițiale, iar înlocuirea acesteia cu o pedeapsă disproporționat de blândă, precum munca neremunerată în folosul comunității, contravine principiului legii și

principiului proporționalității pedepsei cu gravitatea faptelor comise, în special în cazurile în care infracțiunea comisă este ireversibilă.

În așa mod, Colegiul penal menționează că la caz de către judecătorul de instrucție nu a fost efectuată o analiză aprofundată a circumstanțelor relevante ce persistă în cazul lui Gumeniuc Serghei, or realizarea programului individual de executare a pedepsei penale nu exclude riscul potențial pentru societate, ținând cont de natura infracțiunilor comise şi modalitatea de comitere a acestora, totodată la speță nefiind efectuată la caz o evaluare detailată a impactului eliberării conform art. 92 Cod penal a condamnatului, or înlocuirea pedepsei închisorii cu doar 240 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității nu reflectă o individualizare corespunzătoare a pedepsei, ci mai degrabă o reducere excesivă şi nejustificată a sancțiunii, măsură ce nu asigură un echilibru între reintegrarea condamnatului şi protecția intereselor societății.

Așadar, instanța de fond nu a dat apreciere tuturor argumentelor invocate şi s-a expus asupra acestora generalizând, urmând însă să dea apreciere fiecărei circumstanțe reținute în sarcina condamnatului, urmând să ia în considerație caracterul infracțiunilor comise de condamnat, termenul real de pedeapsă executat, care la caz nu ar fi suficient pentru stabilirea că persoana condamnată s-a corectat şi este posibilă integrarea sa în societate.

Prin urmare, apreciind circumstanțele stabilite pe parcursul examinării cauzei, raportate la împrejurările comiterii faptelor, motivele şi scopul urmărit de către condamnat, în corelație cu comportamentul acestuia pe parcursul executării pedepsei, atitudinea lui față de faptă şi pedeapsă, perioada real executată, Colegiul penal conchide că, cererea condamnatului Gumeniuc Serghei este neîntemeiată, și menționează că, la moment motivele invocate în cerere sunt insuficiente și urmează a fi apreciate în modul corespunzător, iar înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă a condamnatului în circumstanțele sus enunțate ar fi inoportună și nu ar îndeplini scopului pedepsei penale, ceea ce impune la caz inaplicabilitatea prevederilor art. 92 Codul penal.

În acest context, Colegiul penal concluzionează că, motivele invocate în cererea de recurs sunt întemeiate, astfel instanța va admite recursul administrației Penitenciarului nr. 2 Lipcani, cu casarea soluției primei instanței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, reieșind din cele expuse supra.

Pentru motivele expuse supra și în temeiul prevederilor art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. b) CPP, art. 449 alin. (3) CPP, Colegiul penal-,

D E C I D E :

Recursul declarat de către **directorul interimar al Penitenciarului nr. 2 Lipcani, comisar principal de justiție Corneliu Rîmbu,** împotriva ***încheierii judecătoriei Edineț sediul Briceni din 24.06.2025***, în privința condamnatului Gumeniuc Serghei, se admite, cu casarea încheierii contestate, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Se respinge ca nefondată cererea condamnatului Gumeniuc Serghei privind posibilitatea înlocuirii părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu una mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal.

Gumeniuc Serghei urmează a fi reținut pentru continuarea executării pedepsei, termenul de executare a calcula din momentul reținerii.

Decizia este revocabilă.

Președintele completului, judecător: Judecători: